

Høringssvar til Frederikssund Kommunes mulighedskatalog 2027 – 2030

Det Koordinerende MED-udvalg for Kultur, Fritid og Ungeliv anerkender behovet for økonomisk prioritering men vurderer samlet, at flere af de foreslåede besparelser på vores område vil få uforholdsmæssigt store konsekvenser for borgernes adgang til fællesskaber, læring, trivsel og deltagelse i lokalsamfundet. Flere af forslagene vurderes samtidig at være vanskelige at forene med kommunens ambitioner om sammenhængskraft, forebyggelse og lige adgang til tilbud på tværs af kommunen.

001 Administrative effektiviseringer og regelforenkling

Fagudvalg: Økonomiudvalget

Biblioteket er bekymret over forslaget om at spare ca. 4 årsværk på den kommunale administration. Bibliotekernes medarbejdere løser primært borgerrettede opgaver inden for formidling, læring, kultur og vejledning. En kategorisering som administrativt personale afspejler derfor ikke opgavernes karakter. Alligevel indgår de i den administrative besparelse, hvilket betyder, at Frederikssund Bibliotekerne rammes dobbelt: både af besparelser på bibliotekets eget område og af den tværgående administrative besparelse. Bibliotekets personale har allerede været omfattet af besparelser fire år i træk. Yderligere reduktioner vil svække bibliotekernes mulighed for at levere aktiviteter, relationsarbejde og lokal tilstedeværelse – netop de indsatser, der understøtter kommunens mål om sammenhængskraft.

Forslaget risikerer at reducere antallet af medarbejdere i direkte borgerkontakt frem for at skabe egentlige administrative effektiviseringer. Vi anbefaler derfor, at bibliotekets medarbejdere registreres som fagpersonale og undtages fra den administrative besparelse.

005 Lav takst på befordring for ansatte ved Frederikssund Kommune

Fagudvalg: Tværgående

Vi anbefaler, at den høje befordringstakst fastholdes for medarbejdere, hvor kørsel i egen bil er en nødvendig del af arbejdet – herunder Musikskolens lærere, som dagligt kører mellem forskellige skoler og undervisningssteder.

Egen bil kan i praksis ikke erstattes af kommunens debiler. Lærerne transporterer specialiserede og pladskrævende instrumenter og udstyr, og bilen er derfor et nødvendigt arbejdsredskab – ikke blot et transportmiddel.

En lavere befordringstakst vil derfor ikke være en neutral effektivisering. Den vil gøre det dyrere at udføre den decentrale undervisning, som er en forudsætning for, at Musikskolen kan være til stede i hele kommunen.

En reduktion af taksten kan samtidig gøre det vanskeligere at rekruttere og fastholde undervisere, særligt i fag hvor transport mellem flere undervisningssteder er en forudsætning for stillingen.

008 Tilpasning af serviceniveauet vedrørende samarbejdet med foreninger

Fagudvalg: Tværgående

En reduktion af Idrætsteamet for Specialidræt vil få direkte konsekvenser for borgerne i både IF Vikingerne, for psykisk sårbare, og TEAM2010, for personer med udviklingshandicap.

Medarbejderne opsparer i dag timer, som bruges til ture, weekendaktiviteter og større arrangementer. En reduktion vil derfor betyde færre aktiviteter og mindre adgang til idræt og fællesskab. Tilbuddene understøtter kommunens forebyggende indsatser på sundheds- og socialområdet. En reduktion kan derfor medføre afledte konsekvenser på andre kommunale områder.

For IF Vikingerne kan det betyde, at Idrætsfestivalen i Vejle fremover kun kan bemandes med én instruktør, eller at aktiviteter i Frederikssund må aflyses under festivalen. For mange borgere er festivalen et af årets højdepunkter og en vigtig mulighed for fællesskab, aktivitet og mødet med ligesindede.

For TEAM2010 vil konsekvenserne være endnu større, da medlemmerne primært har mulighed for at deltage uden for arbejdstid. Færre medarbejdertimer vil blandt andet betyde færre weekendaktiviteter og ture.

Også den årlige tur til Sverige vil blive ramt. I dag deltager 38-42 borgere, men en reduktion kan betyde, at kun 23-25 kan komme med. For mange er turen et af årets vigtigste højdepunkter og et stærkt socialt fællesskab.

Idrætstilbuddene er ikke kun fritidsaktiviteter. De skaber struktur, fællesskab og motivation og er med til at understøtte både mental og fysisk sundhed.

For flere borgere i IF Vikingerne er tilbuddet afgørende for, at de kommer ud af hjemmet og får en meningsfuld hverdag. For TEAM2010 er idrætten samtidig en vigtig del af de sundhedsindsatser, som medarbejderne omkring borgerne arbejder med.

En reduktion vil desuden begrænse Idrætsteamets mulighed for at rekruttere nye medlemmer, samarbejde med civilsamfundet og udvikle tilbuddene.

En besparelse på én stilling vil derfor ikke blot reducere medarbejderressourcer. Den vil betyde færre aktiviteter, færre fællesskaber og mindre struktur i hverdagen for nogle af kommunens mest sårbare borgere – og samtidig svække Frederikssund Kommunes stærke position inden for specialidræt.

001 Selvbetjeningsbibliotek i Skibby

Fagudvalg: Fritid og Kultur

Vi opfordrer Byrådet til at afvise forslaget om at fjerne den bemandede åbningstid på Skibby Bibliotek og gøre biblioteket selvbetjent.

En besparelse på 325.000 kr. årligt er begrænset sammenholdt med den forringelse af lokal service, tryghed, inklusion og sammenhængskraft, som forslaget vil medføre.

Et selvbetjent bibliotek er ikke et bibliotek for alle. Ældre, borgere med begrænset mobilitet samt borgere med svage digitale eller sproglige forudsætninger vil fremover skulle til Frederikssund eller Jægerspris for at få hjælp. Det skaber større ulighed i adgangen til kommunens tilbud.

Skibby Bibliotek er samtidig langt fra et marginalt tilbud. Det står for 12 % af kommunens samlede udlån og er en central kulturinstitution i Hornsherred. Dette understreger, at biblioteket har en betydelig lokal anvendelse og ikke kan betragtes som et mindre satellittilbud.

Personalet hjælper ikke kun med litteratur, men også med digitale løsninger, informationssøgning og praktiske udfordringer – og skaber samtidig læselyst, fællesskaber og modvirker ensomhed.

Den bemandede åbningstid har også en vigtig funktion for tryghed og forebyggelse. Skibby Bibliotek har tidligere oplevet uro og hærværk i ubemandede perioder. Personalets tilstedeværelse skaber tryghed og virker præventivt. Besparelsen på 325.000 kr. svarer til en relativt begrænset økonomisk gevinst, mens konsekvensen er en permanent reduktion af den faglige og personlige service i et helt lokalområde.

Forslaget er desuden svært at forene med kommunens strategi "Sammen om Frederikssund", som bygger på, at både by og land skal have gode rammer for det gode liv. At fjerne personalet fra Skibby vil øge forskellen mellem kommunens lokalområder og ikke sikre et lige, trygt og tilgængeligt bibliotekstilbud for alle borgere i Frederikssund Kommune.

002 Biblioteksgebyr vedr. for sent afleverede materiale

Fagudvalg: Fritid og Kultur

Ifølge Danmarks Biblioteksforening har over halvdelen af landets biblioteker overvejet eller afskaffet materialegebyrer. Formålet er at fjerne barrierer for læselyst og styrke fri og lige adgang til bibliotekerne.

Erfaringer fra biblioteker, der har afskaffet gebyrer, peger på, at færre økonomiske barrierer kan understøtte brugen af biblioteket og styrke adgangen til litteratur og læring.

Genindførelse af gebyrer med en forventet indtægt på 225.000 kr. risikerer at skabe økonomiske barrierer for de borgere, som har størst behov for fri adgang til litteratur, information og læring. Besparelsen vil derfor ramme socialt skævt og svække bibliotekets rolle som en demokratisk institution.

003 Tilpasning af musikskoletilbud

Fagudvalg: Fritid og Kultur

Vi er stærkt bekymrede over forslaget om at reducere Musikskolens tilbud i Hornsherred.

Forslaget begrundes med små elevtal på skolerne i Hornsherred. Vi mener imidlertid ikke, at tilbuddet alene bør vurderes ud fra, hvor mange elever der aktuelt benytter det. Det afgørende spørgsmål er også, om tilbuddet overhovedet findes lokalt.

Lokal tilstedeværelse er en forudsætning for reel adgang. Et lokalt tilbud gør Musikskolen synlig, sænker tærsklen for deltagelse og understøtter lokale musikalske fællesskaber. Hvis undervisningen flyttes til Frederikssund eller Slangerup, bliver transport en barriere, og for nogle familier vil tilbuddet reelt forsvinde. Det kan samtidig blive selvforstærkende: Når tilbuddet fjernes, kan elevtallet falde yderligere – ikke fordi behovet er væk, men fordi adgangen bliver dårligere, og de lokale musikinteresser og fællesskaber ikke får mulighed for at udvikle sig.

I kataloget fremhæves det som en mulig positiv konsekvens, at en centralisering af Musikskolens undervisning kan føre til øget samarbejde. Det mener vi er misvisende.

De samarbejder, der er behov for, eksisterer allerede og fungerer i de relevante formater. Geografisk centralisering af undervisningen vil derfor ikke i sig selv skabe nye eller bedre samarbejder.

Anlægsprojekter 2027-2030

Fagudvalg: Fritid og Kultur

Kommunen har afsat 5 mio. kr. til kulturtiltag i Slangerup, og siden 2024 har biblioteket været aktivt involveret i udviklingen af et fremtidigt bibliotek og kulturhus.

Projektet bygger på et mangeårigt ønske fra byens borgere, og der er gennemført omfattende borgerinddragelse, som har givet et tydeligt billede af ønsker og behov.

Det nuværende projekt er anslået til ca. 20 mio. kr., hvor en kommunal investering på 10 mio. kr. forventes at kunne udløse yderligere fondsmidler. Der er derfor behov for en politisk afklaring. En fortsat udskydelse risikerer at koste momentum og svække mulighederne for ekstern finansiering. Fonde prioriterer ofte projekter med tydelig kommunal opbakning og et klart politisk mandat. Med kun 5 mio. kr. vil der reelt være tale om et væsentligt mindre projekt. Samtidig trænger de nuværende biblioteksfaciliteter til modernisering. Langvarig usikkerhed kan derfor svække mulighederne for ekstern finansiering.

Det vigtigste er ikke nødvendigvis at gennemføre det oprindelige projekt, men at der træffes en beslutning, som giver en klar retning. Slangerup har brug for tidssvarende rammer for kultur, fællesskab og bibliotek – og medarbejdere og borgere har brug for at vide, hvad der skal ske.

Samlet opfordrer vi Byrådet til nøje at vurdere, om de foreslåede besparelser står mål med de konsekvenser, de vil få for borgernes adgang til kultur, læring, fællesskaber og forebyggende tilbud. På flere områder vurderer vi, at de økonomiske gevinster er begrænsede, mens konsekvenserne for borgere og lokalsamfund vil være betydelige og langvarige.

På vegne af det Koordinerende MED udvalg for Center for Kultur, Fritid og Ungeliv
Lotte Møller, næstformand